

Suvestinė redakcija nuo 2020-11-01

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2000, Nr. [35-972](#); Žin. 2007, Nr. [39-1435](#), i. k. 1001010ISTAIH-1618

Nauja redakcija nuo 2020-11-01:

Nr. [XIII-3057](#), 2020-06-11, paskelbta TAR 2020-06-19, i. k. 2020-13474

LIETUVOS RESPUBLIKOS STANDARTIZACIJOS ĮSTATYMAS

2000 m. balandžio 11 d. Nr. VIII-1618
Vilnius

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir tikslas

1. Šis įstatymas nustato nacionalinės standartizacijos tikslus ir principus, pagrindines nacionalinių standartų rengimo ir taikymo, tarptautinių standartų ir Europos standartų perėmimo ir taikymo nuostatas, standartizacijoje dalyvaujančias institucijas ir nacionalinės standartizacijos institucijos finansavimo nuostatas.

2. Šio įstatymo tikslas – nustatyti nacionalinės standartizacijos tikslų ir principų įgyvendinimo teisinius pagrindus.

3. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio įstatymo priede, nuostatomis.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Europos standartizacijos leidinys** – Europos standartizacijos organizacijos priimta savanoriškai taikoma techninė specifikacija, išskyrus Europos standartus.

2. **Nacionalinis standartizacijos leidinys** – nacionalinės standartizacijos institucijos priimta savanoriškai taikoma techninė specifikacija, išskyrus nacionalinius standartus.

3. **Perimtas standartas** – tarptautinės standartizacijos institucijos arba Europos standartizacijos organizacijos priimtas standartas, kurį nacionalinė standartizacijos institucija perėmė kaip nacionalinį standartą.

4. **Perimtas standartizacijos leidinys** – tarptautinės standartizacijos institucijos arba Europos standartizacijos organizacijos priimtas standartizacijos leidinys, kurį nacionalinė standartizacijos institucija perėmė kaip nacionalinį standartizacijos leidinį.

5. **Standartizacija** – veikla, kurios tikslas – nustatyti savanoriškai taikomas technines ir kokybės specifikacijas, kurias dabartiniai ar būsimi produktai, gamybos procesai ar paslaugos galėtų atitikti.

6. **Suinteresuotasis subjektas** – asmuo, kuriam standartizacija turi arba gali turėti poveikį tam tikroje srityje arba kuris dalyvauja rengiant nacionalinius standartus ar nacionalinius standartizacijos leidinius.

7. **Tarptautinis standartizacijos leidinys** – tarptautinės standartizacijos institucijos priimta savanoriškai taikoma techninė specifikacija, išskyrus tarptautinius standartus.

8. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme ir Reglamente (ES) Nr. 1025/2012.

II SKYRIUS

NACIONALINĖS STANDARTIZACIJOS TIKSLAI IR PRINCIPAI

3 straipsnis. Nacionalinės standartizacijos tikslai

Nacionalinės standartizacijos tikslai yra:

- 1) gerinti produktų ir paslaugų kokybę, užtikrinti jų saugą ir tvarumą, apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką;
- 2) sudaryti laisvo produktų ir paslaugų judėjimo sąlygas;
- 3) sudaryti naujų technologijų taikymo ir inovacijų plėtros sąlygas, siekiant užtikrinti produktų ir paslaugų konkurencingumą;
- 4) sudaryti efektyvaus žmogiškųjų, materialinių ir energijos išteklių naudojimo ir taupymo sąlygas.

4 straipsnis. Nacionalinės standartizacijos principai

Nacionalinės standartizacijos principai yra:

- 1) standartizacijos skaidrumas ir pirmenybės jokiam konkrečiam suinteresuotajam subjektui neteikimas;
- 2) savanoriškas nacionalinių standartų taikymas, išskyrus šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodytą atvejį;
- 3) pirmenybės tarptautinei ir Europos standartizacijai teikimas rengiant ir taikant standartus;
- 4) savanoriškas suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas rengiant nacionalinius standartus ir nacionalinius standartizacijos leidinius;
- 5) nacionalinių standartų rengimas atsižvelgiant į naujausius mokslo laimėjimus ir technologijų pažangą;
- 6) sutarimas dėl nacionalinių standartų turinio įvertinus visų suinteresuotųjų subjektų nuomones ir derinant prieštaravimus;

7) nacionalinių standartų darna, t. y. standartų, kurie dubliuojasi, nebuvimas.

III SKYRIUS

STANDARTAI IR STANDARTIZACIJOS LEIDINIAI, JŲ RENGIMAS, TAIKYMAS, KAUPIMAS IR PLATINIMAS

5 straipsnis. Standartai ir standartizacijos leidiniai

1. Nacionaliniai standartai ir perimtieji standartai negali prieštarauti Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktams.

2. Nacionaliniai standartai ir nacionaliniai standartizacijos leidiniai, perimtieji standartai ir perimtieji standartizacijos leidiniai (toliau kartu – Lietuvos standartai ir standartizacijos leidiniai) identifikuojami iš santrumpos „LST“. Ši santrumpa negali būti vartojama jokiame kitame nacionalinės standartizacijos institucijos leidiniui žymėti.

3. Lietuvos standartai ir standartizacijos leidiniai, jų projektai Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo nustatyta tvarka žymimi autoriaus teisių apsaugos ženklu.

4. Tarptautiniai standartai ar Europos standartai ir tarptautiniai standartizacijos leidiniai ar Europos standartizacijos leidiniai gali būti perimti viena iš tarptautinių standartizacijos institucijų ar Europos standartizacijos organizacijų oficialiųjų kalbų, kol nėra redakcijos lietuvių kalba.

5. Tarptautiniai standartai ar Europos standartai ir tarptautiniai standartizacijos leidiniai ar Europos standartizacijos leidiniai perimami nacionalinės standartizacijos institucijos nustatyta tvarka.

6 straipsnis. Nacionalinių standartų ir nacionalinių standartizacijos leidinių rengimas ir informacijos apie juos skelbimas

1. Nacionaliniai standartai ir nacionaliniai standartizacijos leidiniai rengiami nacionalinės standartizacijos institucijos nustatyta tvarka.

2. Nacionaliniai standartai ir nacionaliniai standartizacijos leidiniai rengiami pagal darbo programą, kuri rengiama, skelbiama ir apie kurią pranešama Reglamente (ES) Nr. 1025/2012 nustatyta tvarka. Darbo programoje taip pat pateikiama informacija apie rengiamas perimtujų standartų ir perimtujų standartizacijos leidinių redakcijas lietuvių kalba.

3. Suinteresuotųjų subjektų atstovai, dalyvaujantys rengiant nacionalinius standartus ir nacionalinius standartizacijos leidinius, autorių turtines teises neatlygintinai perduoda nacionalinei standartizacijos institucijai.

4. Nacionalinė standartizacijos institucija nacionalinių standartų, tarptautinių standartų ir

Europos standartų projektus pateikia viešajai apklausai, suteikdama nemokamą prieigą prie jų tekstų. Standartų santraukos nemokamai skelbiamos nacionalinės standartizacijos institucijos interneto svetainėje.

5. Informacija apie standartizaciją ir jos rezultatus skelbiama nacionalinės standartizacijos institucijos periodiniame leidinyje.

7 straipsnis. Standartų taikymas

1. Standartai taikomi savanoriškai, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose yra nustatyta, kad jie privalomi.

2. Prieš nustatant privalomą perimtujų standartų taikymą, turi būti parengtos jų redakcijos lietuvių kalba.

3. Informaciją apie privalomai taikomus perimtuosius standartus nacionalinė standartizacijos institucija teikia Europos standartizacijos organizacijoms.

4. Gamintojams ar paslaugų teikėjams, savanoriškai pasirinkusiems ir deklaravusiems, kad jų produktai, gamybos procesai ar paslaugos atitinka standartus, deklaruotų standartų techniniai reikalavimai tampa privalomi.

8 straipsnis. Standartų ir standartizacijos leidinių kaupimas ir jų platinimas

1. Nacionalinė standartizacijos institucija valdo standartizacijos informacinę sistemą, kurioje kaupia Lietuvos standartus ir standartizacijos leidinius, tarptautinių standartizacijos institucijų ir Europos standartizacijos organizacijų, kurių narė ji yra, standartus ir standartizacijos leidinius.

2. Nacionalinė standartizacijos institucija turi išimtinę teisę leisti ir platinti Lietuvos standartus ir standartizacijos leidinius, taip pat platinti tarptautinių standartizacijos institucijų ir Europos standartizacijos organizacijų, kurių narė ji yra, standartus ir standartizacijos leidinius.

IV SKYRIUS

STANDARTIZACIJOJE DALYVAUJANČIOS INSTITUCIJOS IR NACIONALINĖS STANDARTIZACIJOS INSTITUCIJOS FINANSAVIMAS

9 straipsnis. Nacionalinė standartizacijos institucija

1. Nacionalinę standartizacijos instituciją skiria Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

2. Nacionalinės standartizacijos institucijos tikslai yra šie:

1) dalyvauti formuojant valstybės politiką standartizacijos srityje ir ją įgyvendinti;

2) atstovauti nacionaliniams interesams tarptautinių standartizacijos institucijų ir Europos standartizacijos organizacijų veikloje;

3) rengti nacionalinius standartus ir nacionalinius standartizacijos leidinius, skelbti informaciją apie juos, kaupti ir platinti nacionalinius standartus ir nacionalinius standartizacijos leidinius.

10 straipsnis. Standartizacijos taryba

1. Strateginiams standartizacijos klausimams svarstyti sudaroma Standartizacijos taryba. Jos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio.

2. Standartizacijos tarybą sudaro ne mažiau kaip 9 nariai, kurių vienas trečdalis – valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai, vienas trečdalis – gamintojų ir paslaugų teikėjų institucijų ir asociacijų atstovai, vienas trečdalis – vartotojų bei mokslo ir studijų institucijų, profesinių ir kitų nevyriausybinų organizacijų atstovai.

3. Standartizacijos tarybos personalinę sudėtį tvirtina ir jos darbo organizavimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

11 straipsnis. Technikos komitetai

1. Nacionalinė standartizacijos institucija iš suinteresuotųjų subjektų (viešojo sektoriaus subjektų, ūkio subjektų, vartotojų ir kitų nevyriausybinų organizacijų) atstovų sudaro nacionalinės standartizacijos institucijos technikos komitetus (toliau – technikos komitetai). Technikos komitetai nėra juridiniai asmenys. Technikos komitetai sudaromi, jeigu tam tikroje standartizacijos srityje ne mažiau kaip keturi suinteresuotieji subjektai raštu nacionalinei standartizacijos institucijai pareiškia norą sudaryti technikos komitetą.

2. Technikos komitetų funkcijos – rengti nacionalinius standartus ir nacionalinius standartizacijos leidinius, konsultuoti dėl jų taikymo, dalyvauti tarptautinių standartizacijos institucijų ir Europos standartizacijos organizacijų veikloje rengiant tarptautinius standartus ar Europos standartus ir tarptautinius standartizacijos leidinius ar Europos standartizacijos leidinius.

3. Technikos komitetai yra atsakingi už savo veiklos srities rengiamų ir nacionalinės standartizacijos institucijos išleistų nacionalinių standartų ir nacionalinių standartizacijos leidinių turinį.

4. Technikos komitetų atstovų dalyvavimo tarptautinių standartizacijos institucijų ir Europos standartizacijos organizacijų technikos komitetų veikloje išlaidos finansuojamos iš nacionalinei standartizacijos institucijai skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų ir kitų pajamų, gautų atliekant šios institucijos funkcijas.

5. Nacionalinė standartizacijos institucija nustato technikos komitetų sudarymo ir jų darbo organizavimo, suinteresuotųjų subjektų dalyvavimo technikos komitetuose ir technikos komitetų atstovų atrankos ir dalyvavimo tarptautinių standartizacijos institucijų ir Europos standartizacijos organizacijų technikos komitetų veikloje tvarką.

12 straipsnis. Nacionalinės standartizacijos institucijos finansavimas

1. Nacionalinės standartizacijos institucijos veikla yra finansuojama iš valstybės biudžeto lėšų ir kitų pajamų, gautų atliekant šios institucijos funkcijas.

2. Valstybės biudžeto lėšos ir kitos pajamos, gautos atliekant nacionalinės standartizacijos institucijos funkcijas, skiriamos šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nurodytų nacionalinės standartizacijos institucijos tikslų įgyvendinimui finansuoti.

13 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų dalyvavimas standartizacijoje

Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, pripažindamos savanoriškai taikomų standartų svarbą, reikalingumą ir naudą įgyvendinant viešosios politikos tikslus ir tenkinant visuomenės poreikius:

1) teikia pasiūlymus nacionalinei standartizacijos institucijai dėl nacionalinių standartų ir perimtųjų standartų, kuriuos numato skelbti privalomais, redakcijų lietuvių kalba parengimo;

2) dalyvauja nacionalinėje standartizacijoje, deleguoja savo atstovus į jų veiklos sritį atitinkančius technikos komitetus.

14 straipsnis. Atstovavimas Vyriausybei

Vyriausybės įgaliota institucija atstovauja Vyriausybei tarptautinėse ir Europos Sąjungos institucijose, nagrinėjančiose standartizacijos politikos klausimus vyriausybės lygiu.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB.

Papildyta priedu:

Nr. [XIII-3057](#), 2020-06-11, paskelbta TAR 2020-06-19, i. k. 2020-13474

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1056](#), 2007-03-22, Žin., 2007, Nr. 39-1435 (2007-04-05); Žin., 2007, Nr. 42-0 (2007-04-14), i. k. 1071010ISTA00X-1056

Lietuvos Respublikos standartizacijos įstatymo pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2342](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6670 (2012-11-15), i. k. 1121010ISTA0XI-2342

Lietuvos Respublikos standartizacijos įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3057](#), 2020-06-11, paskelbta TAR 2020-06-19, i. k. 2020-13474

Lietuvos Respublikos standartizacijos įstatymo Nr. VIII-1618 pakeitimo įstatymas